

Біз не үйренеміз?

Касөспірімдермен қалай сөйлесуімізге болады?

БАҚ-тағы сексуалды бейнелер

Әлеуметтік желідегі қауіпсіздік

Бала порнография көрсе не істейміз?

Неке тазалығы туралы қалай үйретеміз?

Касөспірім сізден алғашқы жыныстық қатынас туралы сұраса не дейміз?

Жұқпалы аурулар

Контрацепция

Жасөспіріммен қалай сөйлесеміз?

1. Бір үлкен әңгіме емес, көп кішкентай әңгіме

2.Мезетті қалт жібермеу

- а) жаңалықтар
- б) tv шоуларға реакция
- в) заманауи әндер
- г) балаңыз кездесуге дайындалып жатса не деу керек?
- д) үй жұмысы, серуен кезіндегі әңгімелер

3.Құр факт аз, қорытынды, салыстыру,
ой түйю керек

4.Баланы жақсы көріп, сенетініңізді көрсету

Жасөспіріммен қалай сөйлесеміз?

Сіз барлық сұрақтың жауабын білуге міндетті емессіз

Тыңдаңыз!

Сезімін сыйлаңыз!

Сөйлесу, қарапайым кеңес беру, қорытындылау

БАҚ-тағы сексуальность

- ✓ БАҚ жыныстық қатынасты шектеулі жағынан көрсетеді
  - ✓ Некесі қиылмаған жастар жыныстық қатынасқа түседі
- ✓ Жыныстық қатынас көп кезде аяқ астынан өте романтично және жауапкершіліксіз басталады
- ✓ Беретін ақпараты: секс, онымен бәрі айналысады. Сен де жұрттан кем болма! Онда тұрған ештеңе жоқ

БАҚ-тағы сексуальность

1. Гаджет үйдің бәрі көретін жерде болуы керек

2. Балаңыз қарайтын каналдарды әлсін-әлсін қарап тұрыңыз

3. БАҚ-тағы сексуалды бейнелерді төмендегідей талқыласақ болады

Алдымен ыңғайлы отырып қарайсыз.

Ештеңе демейсіз. Сосын жарнама немесе басқа бір үзіліс болғанда, көргеніңізді талқылайсыз.

4. Жасөспірім баланың пікірін тыңдау.

Ол және оның достары осы кезде қалай әрекет етер еді?

БАҚ-тағы сексуальность

5.Өз пікіріңіз бен ойыңызды айтыңыз

6.Өз құндылықтарыңызды жүктеуді ұмытпаңыз

7.Мақсатыңыздан таймаңыз

Көздегеніңіз сабақ оқып, нотация айту емес,
баланы ақпараттандыру болу керек

Тағы да желідегі қауіпсіздік туралы

Мен жеке ақпараттарыма сақ боламын
Мекенжайым, телефон, мектебім және ата-анам туралы ақпараттарды ата-анамның рұқсатынсыз бөліспеймін.

**Егер бір ақпарат мазамды алса,
бірден ата-анама айтамын.**

**Мен ата-анамның рұқсатынсыз ешкіммен
кездеспеймін. Кездесуге міндетті түрде бір
адамды апарамын. Және оны көпшілік ортада
өткіземін.**

Ата-анама ескертемін.

**Қауіпсіздік мақсатында кездесетін адаммен
ата-анам алдын ала сөйлесіп көргені дұрыс.
Ал одан да дұрысы үшінші адам ретінде ата-
анамның болуы.**

Тағы да желідегі қауіпсіздік туралы

Мен ешкімге ата-анама ескертпей, өз фото, видеоларымды жібермеймін

Мен ешқашан агрессивті, адекватты емес, негативті хаттарға жауап бермеймін. Егер маған біреу жаман сөз жазса, ол менің кінәм емес.

Мен ата-анаммен желідегі қауіпсіздік туралы сөйлесе аламын. Мен интернетте отыруға берілген уақытты қатаң сақтаймын.

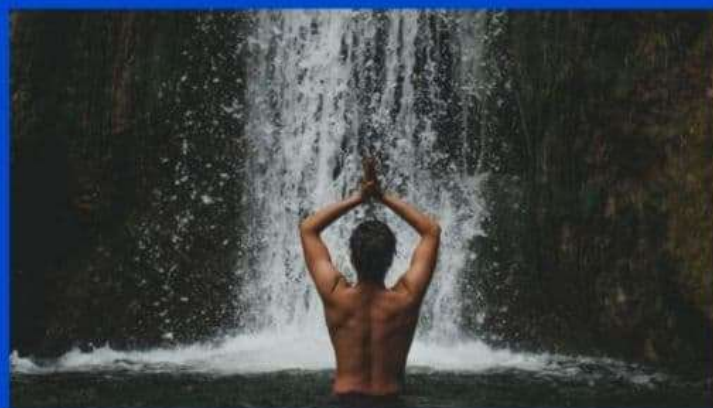

Бала порно көрсе не істейміз?

Порно қараудың орта жасы - 6-8 жас

Тіпті компьютерге қорғау режимін қойсаңыз да, ол сіздерге кепілдік бермейді.

Порно-шоу. Демек, ол жерде шындық өзгертіліп, әсірелеу қосылған

Бала порно көрсе не істейміз?

**«Сен жаман видео көргенмен мен үшін
жаман боп кетпедің».**

**Егер бала әлі кішкентай болса, жоспар береміз.
Бала кенеттен жаман видео көрсе, не істеу
керек?**

ҚАРАМА, БҰРЫЛ ДА ҚАШ!

**Ата-ананың ұялуы мен қатаң қарсы болуы
ата-анаға өз әрекеттері туралы айтуға,
оған сенім артуға кедергі болады.**

**«Мен сенің жасыңдағы балалардың бәрі порно
қарайтынын білемін. Егер сенің ол туралы
қандай да бір сұрағың болса, маған айт,
түсіндіремін».**

Порнода не дұрыс көрсетілмеген?

Жыныстық қатынастың орташа ұзақтығы 10 мин

Жыныс мүшелері шындыққа сай емес

Пенис 9 см болса, ол норма

**Әйел адамдардың жыныстық органдары әдемі болуы үшін әртүрлі амалдар жасалынады.
Грим қолданылады, операция жасайды**

Қарым-қатынастағы жауапкершілік, сезім көрсетілмейді, жаман тәрбие береді.

Тағы бір нәрсе - жыныстық қатынас кезіндегі қауіпсіздік сақталмаған. Порнода көрсетілетін заттардың көбісі қауіпті.

Альтернатива бар ма?

Балаға альтернативті ақпарат беру

Тағы бір рет қауіпсіздік туралы сөйлесу

Ешкім өзгенің интимді жерін
суретке түсіруге қақысы жоқ

Тағы да бір рет порноның зияны жайлы айту

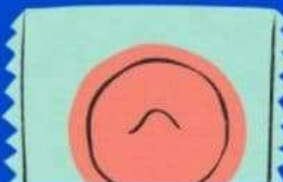

Күте тұру туралы қалай айтамыз?

Ата-ананың жыныстық қатынасқа байланысты нақты көзқарасын айтып түсіндірген жасөспірімдер арасында жыныстық қарым-қатынасты ерте бастау әлдеқайда сирек

Бүгінгі ақпаратқа толы заманда жасөспірімдерге контрацепция туралы білу - парыз. Бұл нәрсені өзіңіз қолданбасаңызда, қарсы болсаңыз да айтуыңыз керек

Күте тұру туралы қалай айтамыз?

Әңгімені қалай бастаймыз?

**Егер балаңыз ғашық болса, ашық
сөйлесу керек**

**Егер жоқ, бірақ уақыты келгенін сезсеңіз,
кітап ұсынасыз.**

**Мысалы: «Мен мына кітаптан мынандай
нәрсе оқыдым. Көп жасөспірімдер сенің
жасыңда жыныстық қатынасқа түседі екен»**

**Есіңе салғым келеді, бұл-жауапкершілік.
Және бұған сен әлі дайын емессің
деп ойлаймыз.**

**Немесе сен алдымен неке қиып қана
жыныстық қатынасқа түсу керегін
ұмытпаған шығарсың деген сияқты.**

**ТОЛЫҚҚАНДЫ ҮЙЛЕСІМДІ
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ТУРАЛЫ СӨЙЛЕСУ**

НЕКЕ ТУРАЛЫ СӨЙЛЕСУ

Жыныстық зорлықтан құтылу жайлы айту

Әр оныншы жасөспірім (ішінде ұлдар да, қыздар да бар) ғашық болғае адам қол көтеріп, балағаттағанын айтады.

Жасөспірімге қарым-қатынаста агрессия болмау керегін айтыңыз.

Ұлыңыз да, қызыңыз да махабатта эмоционалдық және физикалық күш көрсетуге жол беруге болмайтынын білуі керек.

Егер екінші жартысы ұрып, балағаттап немесе оларға заттарды лақтырып, ашуын шығаратын болса, ондай қарым-қатынасты дереу доғару керегін түсінуі тиіс.

Олардың әр қадамын тексеріп, жұрт көзінше күлкі қылатын, адам агрессор екенін және ондай адамме дұрыс қарым-қатынас құру мүмкін еместігін білуі керек.

Жақсы көретін адам ең алдымен екінші жартысының комфортын, ар-намысын, қауіпсіздігін ойлайды. Тастап кетем деп қорқытпайды.

Жасөспірім алғашқы жыныстық қатынасыңыз туралы сұраса...

1.Өзіңіздің алғашқы жыныстық қатынасыңыз туралы балаға қалай айтатыныңыз туралы ойланып қойыңыз

2.Сіздің тәжірбиеңіз балаға бергіңіз келетін құндылықтарға сәйкес келе ме?

а)«Мен мектеп кезінде жыныстық қарым-қатынас жасаған жоқпын. Сен де есейіп, университетке түскен уақытты күтесің деп ойлаймын».

б)Егер құндылығыңыз тәжірбиеге сәйкес келмесе, онда: «Мен жеке өмірім туралы сенімен бөлісе алмаймын, қысыламын. Бірақ саған бұл сұрақ қызық екенін көріп тұрмын. Біз жанұяда мектеп оқушылары жыныстық қатынасқа түспегені дұрыс деп есептейміз.

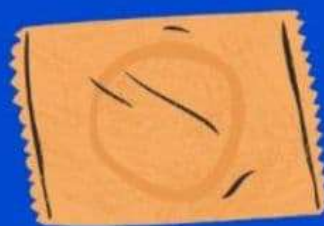
Контрацепция туралы қалай айтамыз?

Презерватив қолданып болған алғашқы жыныстық қатынас, оны қолданбағаннан мың есе қауіпсіз.

Презерватив СПИД ауруларынан қорғайды.

Презерватив жыныстық аурулардың бәрінен бірдей қорғамайды.

Презерватив қолдану ережесін білу.

Контрацепция туралы қалай айтамыз?

Көп жасөспірімдер контрацепциямен ата-анасы жыныстық қатынасқа түскенін біліп қояды деп қолданбайды.

Саған жыныстық қатынастағы тазалықтың, тұрақтылықтың маңызын мейлінше түсіндірдім. Некең қиылғанша ондай қадамға бармайсың деп сенемін. Бірақ сонда да контрацепция туралы айтқым келеді.

Біз жасөспірімдер жыныстық қатынаспен айналыспағаны дұрыс деп ойлаймыз. Бірақ сенің қызың бар. Екеуің жеке қалып тұрасыңдар. Сондықтан жауапкершілікті біліп, жыныстық қатынас болса, презерватив қолдануды ұмытпа.

Саған әлі жыныстық қатынасқа түсу ерте. Дегенмен, жүктіліктен қорғайтын дәрілер, жыныстық жолмен берілетін ауру түрлері және презерватив туралы білсең бе? Бұл туралы қандай ақпаратың бар?

Қызым, саған айтам

Өзіңе сенімді бол!

Ер балаға ойыңды, қалауыңды тура айт.

Алкоголь, наркотиктан аулақ бол!
Ол саған өзіңді бақылауға кедергі болады.

Үйге қалай қайтатыныңды,
алдын ала ойластыр.

ҚЫЗЫМ, САҒАН АЙТАМ

**Екеуміз келісейік. Егер сен қауіп сезінсең,
біз саған еш сұрақ қоймастан, қалаған
жеріңнен алып кетеміз.**

**Өз сезіміңе сен. Егер саған сөзбен қысым
көрсетілген, манипуляция жасап жатқандай
болса, демек, расымен де солай.**

**Егер қауіп сезінсең, ол расымен де солай
болуы мүмкін. Ондай жерді тез тастап кет.**

«ЖОҚ» деп айтуды үйрен!

Ұл баламен әңгіме

Қарым-қатынаста алдауға барма. Нақты айт!

Қыздың шешімін сыйла!

«Жоқ» десе, жоқ!

Қыз ашық киінсе, ашық ойын айтатын болса,
ол жыныстық қатынасты қалап тұр деген сөз
емес. Алкоголь, наркотиктанол аулақ бол!
Және сенің құндылықтарыңа сәйкес
келмейтін ортада болма!

Жігітке жігіттігін көрсету үшін қызбен жатып
мақтану қажет емес. Бұл оның жеке
шешімі, бірақ ерекше мақтанарлық ерекше
қасиеті емес.

Үй жұмысы

Сіз кездейсоқ 9 жастағы ұлыңыздың әлеуметтік желіден порнография көретінін біліп қойдыңыз. Не істейсіз?

14 жастағы қызыңызға жыныстық қатынасқа ерте түспеу туралы түсіндірдіңіз. Ол сізден қанша жасыңызда жыныстық қатынасқа түскеніңіз турады сұрады. Не деп жауап бересіз?

Сіз үйіңізге кіргенде 15 жасар қызыңыздың бір жігітпен құшақтасып тұрғанын көрдіңіз. Үстінде блузкасы да жоқ. Қандай әрекет жасайсыз?

Сіз ұлыңыз немесе қызыңыздың бөлмесінен кір киімдерін жинастырып жүріп, презерватив тауып алдыңыз. Не істейсіз?

Қызыңыз үйге қатты жылап келді. Жігіті жыныстық қатынасқа келісім бермегені үшін тастап кетіпті. Сіз оған не дейсіз?